

INNOWACYJNE NARZĘDZIA do ZASTOSOWANIA w obszarze EDUKACJA

Szanowni Państwo,

W ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki wypracowywane są, współfinansowane ze środków Unii Europejskiej, innowacyjne rozwiązania problemów w ważnych dla życia publicznego obszarach polityk społecznych. Rozwiązania te powstają po to, aby w sposób bardziej skuteczny odpowiadać na wyzwania jakie stawia przed nami codzienność, takie jak np.: niedostosowanie oferty kształcenia zawodowego i ustawicznego do potrzeb rynku pracy, wysoka stopa bezrobocia wśród osób po 45 roku życia, niski poziom innowacyjności małych i średnich przedsiębiorstw, czy niedostateczny rozwój metod i narzędzi zarządzania w jednostkach samorządu terytorialnego.

Wartość powstających narzędzi jest o tyle duża, że wypracowywane są one przez osoby i instytucje na co dzień zajmujące się problemami, na które te rozwiązania odpowiadają - znając je z życia codziennego, wiedzą co stanowi ich źródło, i dzięki temu potrafią właściwie dobrać sposób ich rozwiązania. Użyteczność wypracowywanych narzędzi jest weryfikowana w praktyce poprzez testowanie przez osoby, których poszczególne problemy dotyczą. Dodatkowo, nowe narzędzia bardzo często powstają w ramach szerszej współpracy, w tym z instytucjami z innych państw, co zwiększa ich wartość poprzez spojrzenie na problem z szerszej perspektywy oraz możliwość zastosowania u nas metod sprawdzonych już gdzie indziej.

Niezwykle istotne jest także to, że wypracowane przez jedną instytucję narzędzia mogą być z powodzeniem zastosowane przez inne, które borykają się z podobnymi problemami. Same rozwiązania mają konkretną, gotową do zastosowania w praktyce formę – może to być np. poradnik, instrukcja działania, program kształcenia lub gotowy do wdrożenia model. Dostęp do tych rozwiązań jest bezpłatny, a ich zbiorcze zestawienie, wraz z charakterystyką oraz gotowymi do pobrania narzędziami jest dostępne dla wszystkich.

Wszyscy mogą i powinni skorzystać z tych innowacji - dzięki nim można np. usprawnić swoją pracę, poprawić jakość życia w ważnym dla nas aspekcie, wzbudzić motywację do nauki i pracy w niszowym zawodzie. Korzyści jest tak dużo, jak samych rozwiązań, a wśród nich znajdują się zarówno takie, które można zastosować do problemów jednostkowych, jak też takie, które pomogą lub zainspirują w określeniu i rozwiązaniu szerszych problemów, związanych z zagadnieniami dotyczącymi grup społecznych np. zawodowych lub mniejszości.

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

KRAJOWA
INSTYTUCJA
WSPOMAGAJĄCA

CENTRUM PROJEKTÓW
EUROPEJSKICH

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Biorąc pod uwagę dużą liczbę powstających aktualnie narzędzi innowacyjnych (wypracowywanych zarówno na poziomie centralnym, jak też regionalnym i lokalnym, Krajowa Instytucja Wspomagająca - działając w porozumieniu z Ministerstwem Infrastruktury i Rozwoju - opracowała zbiorczą informację prezentującą wypracowywane rozwiązania. Zostały one zaprezentowane w ramach tzw. bloków tematycznych, obejmujących rozwiązania dotyczące podobnych problemów oraz skierowane do zbliżonych grup odbiorców.

Niniejsza informacja prezentuje narzędzia skupiające się wokół zagadnień związanych ze wsparciem uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych wynikających z różnego rodzaju niepełnosprawności, mających trudności w nauce, praca z tzw. „trudną młodzieżą”.

Prezentowane w materiale narzędzia mogą być zastosowane (powielone w całości lub zmodyfikowane) także w Państwa instytucjach lub instytucjach/podmiotach, z którymi Państwo współpracujecie.

Do materiału dołączamy listę wypracowanych rozwiązań wraz z podstawowymi informacjami na ich temat. Opisy dotyczące innych bloków tematycznych w obszarze Edukacja i szkolnictwo wyższe, dostępne są na stronie internetowej KIW (www.kiw-pokl.org.pl; w zakładce „Innowacje” – „Upowszechnianie i mainstreaming”). Dodatkowo, zachęcamy do zapoznania się z narzędziami wypracowanymi w ramach innych obszarów związanych z innowacjami społecznymi: Zatrudnienie i integracja społeczna, Dobre Rządzenie, Adaptacyjność (ścieżka dostępu do materiałów jak powyżej) oraz rozwiązań powstałych ramach Inicjatywy Wspólnotowej EQUAL (www.kiw-pokl.org.pl; zakładka „Projekty i Produkty” – „IW EQUAL”).

Lista dostępnych rozwiązań nie jest zamknięta – wypracowywane są nowe narzędzia, które będą na bieżąco udostępniane na stronie internetowej KIW.

Zachęcamy do skorzystania z dostępnych już innowacyjnych rozwiązań!

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

KRAJOWA
INSTYTUCJA
WSPOMAGAJĄCA

CENTRUM PROJEKTÓW
EUROPEJSKICH

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

1.	Obszar zastosowania rozwiązań	Edukacja
2.	Blok tematyczny	<p><u>Uczniowie o indywidualnych potrzebach edukacyjnych.</u></p> <p>Liczba rozwiązań w ramach bloku – 11.</p> <p>Rozwiązania innowacyjne zgromadzone w ramach niniejszego bloku umożliwiają zainteresowanym skorzystanie z narzędzi ułatwiających wsparcie uczniów o indywidualnych potrzebach edukacyjnych. Potrzeby te mogą być związane ze specjalnymi uzdolnieniami dzieci i młodzieży; problemami w nauce wynikającymi np. z powodów rodzinnych, emocjonalnych; niepełnosprawnością umysłową lub ruchową; stanem zdrowia uniemożliwiającym regularne uczęszczanie na zajęcia w szkole. Wypracowane modele proponują narzędzia diagnostyczne do badania psychospołecznych umiejętności uczniów, metody diagnozy ich uzdolnień, warsztaty efektywnej nauki, gry i zabawy kształtujące kompetencje społeczne i obywatelskie oraz szkolenia dla uczniów i nauczycieli. Wśród rozwiązań w ramach bloku można odnaleźć także te, które wykorzystują technologie informacyjno-komunikacyjne, np. platformy edukacyjne. Wypracowane modele proponują narzędzia dla dzieci w wieku przedszkolnym (od 3 do 5 lat), uczniów szkół podstawowych, gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych oraz wychowanków zakładów poprawczych, ośrodków wychowawczych czy ośrodków socjoterapii.</p> <p>Poniżej scharakteryzowano rozwiązania dostępne w ramach bloku:</p> <p>➤ Rozwiązania dotyczące wsparcia uczniów z niepełnosprawnością umysłową (2 rozwiązania).</p> <p><u>Z uwagi na ten sam cel opisywanych rozwiązań, różniących się jedynie zastosowanymi formami wsparcia, ujęto je łącznie, wskazując wszystkie dostępne w ich ramach narzędzia.</u></p> <p>Celem proponowanych rozwiązań jest wykształcenie u uczniów z niepełnosprawnością umysłową umiejętności niezbędnych do przejścia z poziomu edukacji na rynek pracy. Wśród wypracowanych modeli znajdują się m.in.: zestawy narzędzi diagnostycznych i materiałów metodycznych badających preferencje zawodowe oraz kompetencje psychospołeczne osób z niepełnosprawnością umysłową, a także programy zajęć przygotowujące ich do funkcjonowania w sytuacji pracy. Wśród proponowanych rozwiązań dostępna także metodologia tworzenia treści edukacyjnych w postaci wskazówek i materiałów pozwalających nauczycielom opracowywać multimedialne pomoce</p>

dydaktyczne dostosowane do potrzeb osób niepełnosprawnych umysłowo oraz programy szkoleń dla nauczycieli skoncentrowane na kwestiach pokonywania barier w korzystaniu z multimedii. Nowością w proponowanych rozwiązaniach jest kompleksowe podejście do wsparcia młodzieży z niepełnosprawnością umysłową, wpływające korzystnie na podniesienie ich szans edukacyjnych i poprawę sytuacji na rynku pracy tej grupy osób.

Rozwiązania w niniejszej grupie łączą się tematycznie z:

- rozwiązaniami prezentowanymi w bloku tematycznym: „Systemy motywowania nauczycieli do innowacyjności”, w obszarze: „Edukacja”,

- rozwiązaniem dotyczącym aktywizacji młodzieży chorej psychicznie, zawartym w grupie rozwiązań dotyczących aktywizacji społeczno-zawodowej, prezentowanych w bloku tematycznym: „Działania na rzecz osób niepełnosprawnych”, w obszarze: „Zatrudnienie i integracja społeczna”.

➤ **Rozwiązania dotyczące systemowego wsparcia uczniów uzdolnionych (3 rozwiązania)**

Z uwagi na ten sam cel opisywanych rozwiązań, różniących się jedynie zastosowanymi formami wsparcia, ujęto je łącznie, wskazując wszystkie dostępne w ich ramach narzędzia.

Celem proponowanych rozwiązań jest wsparcie uczniów w zakresie kompetencji kluczowych w obszarach: język angielski, matematyka, przedsiębiorczość, technologie informacyjno-komunikacyjne, ale także fizyka, chemia, geografia, astronomia, biologia. Wśród wypracowanych narzędzi znajdują się m.in.: modele pracy projektowej wykorzystujące uczenie się w oparciu o problemy, e-learningowe koła naukowe, materiały do warsztatowego przygotowania nauczycieli w ich pracy szkolnej i pozaszkolnej oraz programy wsparcia psychologiczno - pedagogicznego uczniów uzdolnionych oraz ich rodziców i nauczycieli. Dodatkowo dostępny jest program letniej szkoły młodych talentów odbywającej się w formie obozu naukowego z udziałem ekspertów krajowych i zagranicznych, z uwzględnieniem różnych formy pracy z uczniami (np. warsztatów, dyskusji panelowych, treningów psychologicznych, wycieczek edukacyjnych i gier dydaktycznych). Nowością w proponowanych rozwiązaniach jest zapewnienie kompleksowego systemu wsparcia dla uczniów uzdolnionych, mającego na celu ich rozwój oraz podniesienie szans edukacyjnych i zawodowych adekwatnie do ich możliwości intelektualnych.

➤ **Rozwiązania do zastosowania w pracy z uczniami zdolnymi oraz mającymi problemy**

w nauce (3 rozwiązania)

Z uwagi na ten sam cel opisywanych rozwiązań, różniących się jedynie zastosowanymi formami wsparcia, ujęto je łącznie, wskazując wszystkie dostępne w ich ramach narzędzia.

Celem proponowanych rozwiązań jest wsparcie zarówno uczniów uzdolnionych jak i mających problemy w nauce. Wśród wypracowanych narzędzi znajdują się m. in.: scenariusze zajęć dla uczniów z problemami w nauce dotyczące przede wszystkim umiejętności uczenia się, scenariusze dla uczniów z wysokimi wynikami mające doskonalić u nich kompetencje kluczowe, zeszyty ćwiczeń dla uczniów, podręczniki metodyczne dla prowadzących zajęcia, gra symulacyjna wraz z planszą, vademecum i materiałami do jej realizacji oraz program szkoleń dla trenerów szkolących nauczycieli. Nowością w proponowanych rozwiązaniach jest położenie nacisku na zaangażowanie w proces odpowiedzialności za uczenie się i rozwój osobisty samego ucznia, poprzez umożliwienie mu nabycia umiejętności efektywnego korzystania z własnych zasobów i możliwości.

➤ Rozwiązanie dotyczące nauczania „na odległość”.

Celem proponowanego rozwiązania jest umożliwienie i/lub poprawa sposobu kształcenia i wspierania uczniów, którzy z różnych powodów mają trudności z uczęszczaniem na zajęcia (np. nauczanych indywidualnie ze względu na stan zdrowia, niepełnosprawnych). Wypracowane narzędzie to program nauczania w formie „zajęć na odległość” przy pomocy platformy edukacyjnej, umożliwiającej zdalną pracę nauczycieli z uczniami. Rozwiązanie zawiera model jednostki specjalizującej się w kształceniu w środowisku wirtualnym, która realizuje ofertę edukacyjną odpowiadającą na indywidualne potrzeby uczniów. W ramach jednostki zatrudniona jest kadra, która zna specyfikę pracy z grupami uczniów wymagających indywidualnego podejścia oraz stosuje nowatorskie, atrakcyjne dla nich metody nauczania. Standardy organizowania zajęć dodatkowych dla uczniów również odpowiadają ich potrzebom edukacyjnym i/lub rozwojowym. Narzędzie składa się z: ogólnej publikacji zawierającej opis grup docelowych i specyfikę pracy z nimi; narzędzi informatycznych; programu szkolenia dla nauczycieli; opisu metodyki nauczania; informacji dotyczących wymagań sprzętowych i minimalnych kompetencji informatycznych uczniów i nauczycieli; wytycznych dotyczących organizacji zajęć na odległość. Dodatkowo, do publikacji załączono multimedialne pomoce dydaktyczne, programy terapeutyczne dla uczniów oraz przykładowe scenariusze zajęć i zestawy ćwiczeń. Nowością w proponowanym rozwiązaniu jest sposób organizacji kształcenia i wspierania uczniów, który wykorzystuje technologie informacyjno-komunikacyjną w formie „zajęć na odległość”.

➤ **Rozwiązanie dotyczące wsparcia dzieci z deficytami rozwojowymi w wieku od 3 do 5 lat.**

Rozwiązanie odpowiada na problem nieharmonijnego rozwoju dzieci w wieku od 3 do 5 lat w zakresie mowy, sensoryki ciała, motoryki małej i dużej oraz percepcji wzrokowo-słuchowej. Celem proponowanego rozwiązania jest umożliwienie właściwego rozwoju psychofizycznego ww. grupy dzieci oraz podniesienie świadomości wśród rodziców na temat wykrywania deficytów rozwojowych. Poprzez zestaw narzędzi diagnostycznych i materiałów metodycznych możliwa jest identyfikacja potrzeb rozwojowych dzieci oraz zapobieganie ich skutkom przez wczesną interwencję profilaktyczno-terapeutyczną. Zastosowanie proponowanego podejścia, tj. terapii integracji sensorycznej, ma na celu zmniejszenie pobudliwości dziecka, poprawę koncentracji oraz ogólne wyciszenie jego systemu nerwowego. Rozwiązanie składa się z 64 scenariuszy zajęć w zakresie mowy, percepcji wzrokowo – słuchowej oraz integracji, które obejmują wskazówki merytoryczne i techniczne dla nauczycieli oraz zasady kwalifikowania dzieci do pracy w ww. obszarach. Dodatkowo opracowana została publikacja zawierająca materiały metodyczne wraz z komentarzami naukowymi specjalistów w tym obszarze oraz podręcznik dla rodziców. Zastosowanie modelu umożliwia dzieciom z opóźnieniami i deficytami harmonijny rozwój i lepszy start szkolny. Nowością w proponowanym rozwiązaniu jest sposób diagnozowania dzieci w wieku od 3 do 5 lat w zakresie mowy, rozwoju motorycznego i poznawczego oraz terapia integracji sensorycznej w połączeniu z rehabilitacją ruchową.

➤ **Rozwiązanie dotyczące wsparcia tzw. „trudnej młodzieży”¹.**

Celem proponowanego rozwiązania jest wsparcie procesu kształtowania kompetencji społecznych i zawodowych tzw. „trudnej młodzieży”. Wypracowane rozwiązanie to metoda ukierunkowana na rozwój pozytywnych postaw edukacyjno-zawodowych wśród młodzieży gimnazjalnej zagrożonej wykluczeniem społecznym. Postawy proedukacyjne i pro zawodowe kształtowane są poprzez doskonalenie trzech kluczowych komponentów: kompetencji społecznych (współpraca i zaufanie), poczucia sprawstwa i samooceny (pewność siebie, poczucie własnej skuteczności) oraz myślenia twórczego (kreatywność, pomysłowość). Treść zajęć obejmuje zagadnienia z przedsiębiorczości, co ułatwia transfer nabytych kompetencji do sfery zawodowej. W skład modelu wchodzi: 1) 3 – modułowy program do realizacji 30 godzin zajęć lekcyjnych; 2) 15 materiałów dydaktycznych (15

¹ **Tzw. „trudna młodzież”** – młodzież, która charakteryzuje się znaczącym obniżeniem oczekiwań wobec siebie i otoczenia, skłonnością do wchodzenia w konflikty z prawem, powielania negatywnych wzorców i postaw obecnych w ich środowisku.

		<p>scenariuszy zajęć – każdy dla 2 godzin zajęć, 5 scenariuszy dla 1 modułu, opis ćwiczeń, materiały dla odbiorców); 3) podręcznik metodyczny (metodyka stosowania programu, zalecenia nt uelastycznienia programu wg płci i wieku odbiorców); 4) portal internetowy – narzędzie wspierające realizację programu poprzez dostęp do programu, materiałów dydaktycznych, forum użytkowników – źródło wiedzy o praktycznych wskazówkach na temat realizacji programu. Dodatkowym elementem zwiększającym atrakcyjność metody, jest zaproponowana forma zajęć zawierająca ćwiczenia aktywizujące, łączące naukę praktycznych umiejętności z zabawą. Nowością w proponowanych rozwiązaniach jest propozycja kompleksowego wsparcia edukacyjno-zawodowego, która daje szansę na zwiększenie skuteczności działań podejmowanych wobec tzw. „trudnej młodzieży” w obszarach rozwoju psychologicznego, zawodowego i społecznego.</p> <p>Szczegółowe zestawienie narzędzi stanowi załącznik do niniejszego materiału.</p>
<p>3.</p>	<p>Do rozwiązania jakich problemów mogą się przyczynić narzędzia?</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Niewystarczające metody pracy z tzw. „trudną młodzieżą”, w tym wychowankami ośrodków socjoterapii i zakładów poprawczych, mające na celu ich socjalizację i/lub resocjalizację; ➤ Niewystarczająco dostosowane do potrzeb uczniów uzdolnionych - w tym z zakresie matematyki, informatyki i fizyki - programy nauczania i metody pracy, a także niezadawalająca liczba narzędzi do diagnozy uzdolnień tej grupy dzieci i młodzieży oraz niejednolite rozwiązania organizacyjne w tym zakresie; ➤ Niezadawalające sposoby i/lub metody organizacji kształcenia i wspierania uczniów o indywidualnych potrzebach edukacyjnych związanych np. z niepełnosprawnością lub niemożnością regularnego uczęszczania na zajęcia szkolne; ➤ Niewystarczająco dostosowane do potrzeb niepełnosprawnych umysłowo uczniów szkół zawodowych materiały i metody edukacyjne; ➤ Niewystarczające metody i/lub sposoby diagnozowania potrzeb dzieci w wieku od 3 do 5 lat w zakresie rozwoju poznawczego i motorycznego oraz niejednokrotnie niski stan wiedzy na temat przeciwdziałania temu zjawisku; ➤ Niewystarczająco atrakcyjna oferta szkoleniowa dla nauczycieli w zakresie pracy z uczniami zdolnymi i/lub mającymi problemy w nauce i/lub wymagającymi indywidualnego podejścia z innych przyczyn; ➤ Niewystarczające instrumenty wsparcia uczniów szkół podstawowych, gimnazjalnych i

		<p>ponadgimnazjalnych mające na celu ułatwienie przejścia ze szkoły na rynek pracy;</p> <p>➤ Zwiększająca się liczba uczniów szkół podstawowych, gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych podejmujących, po zakończeniu edukacji na poziomie ogólnym, niskopłatnej, niesatysfakcjonującej pracy, która nie wykorzystuje ich potencjału i nie motywuje do dalszego rozwoju zawodowego.</p>
<p>4. Do kogo adresowane są rozwiązania?</p>		<p>Jakie instytucje/podmioty mogą zastosować wypracowane narzędzia w swojej działalności? (wykorzystanie zarówno systemowe, jak też jednostkowe – tj. do zastosowania w codziennej praktyce zawodowej pracowników zainteresowanych instytucji).</p> <ul style="list-style-type: none"> • Szkoły podstawowe, gimnazjalne, ponadgimnazjalne, w tym nauczyciele i dyrektorzy, • Kuratoria oświaty, • Placówki szkolno-wychowawcze (zakłady poprawcze, schroniska dla nieletnich, ośrodki socjoterapii, domy dziecka, itp.), • Placówki prowadzące zawodowe kształcenie specjalne, • Poradnie psychologiczno-pedagogiczne, • Przedszkola, • NGO zajmujące się zagadnieniami z obszaru edukacji w zakresie indywidualnych potrzeb grup dzieci i młodzieży (uzdolnionych i/lub mających problemy w nauce i/lub tzw. „trudnej młodzieży” i/lub niepełnosprawnej umysłowo lub fizycznie, itp.), • Jednostki samorządu terytorialnego. <p>Czyje problemy mogą rozwiązać prezentowane narzędzia?</p> <ul style="list-style-type: none"> • Uczniów szkół podstawowych, gimnazjalnych, ponadgimnazjalnych wymagających indywidualnego podejścia do nauczania (np. uzdolnionych i/lub mających problemy w nauce i/lub tzw. „trudnej młodzieży” i/lub niepełnosprawnej umysłowo lub fizycznie, itp.), • Nauczycieli zajmujących się pracą z ww. grupami uczniów, • Nauczycieli i opiekunów zajmujących się dziećmi w wieku od 3 do 5 lat,

		<ul style="list-style-type: none"> • Kadry zarządzającej i pracowników placówek szkolno-wychowawczych (zakładów poprawczych, schronisk dla nieletnich, ośrodków socjoterapii, domów dziecka, itp.), • Kadry zarządzającej i pracowników placówek prowadzących zawodowe kształcenie specjalne oraz psychologiczno-pedagogicznych, • Kadry zarządzającej i pracowników NGO z obszaru edukacji dzieci i młodzieży o indywidualnych potrzebach, poszukujących nowych metod i narzędzi pracy, • Rodziców ww. grup dzieci i młodzieży, • Kadry zarządzającej i pracowników kuratoriów oświaty, • Kadry zarządzającej i pracowników jednostek oświatowych na poziomie gminy, powiatu, województwa.
5.	<p>Korzyści, które można uzyskać przy zastosowaniu narzędzi?</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Wzrost umiejętności kadry pedagogicznej zajmującej się pracą z uczniami o indywidualnych potrzebach edukacyjnych (uzdolnionymi i/lub mającymi problemy w nauce i/lub tzw. „trudną młodzieżą” i/lub niepełnosprawnymi umysłowo lub fizycznie, itp.), poprzez dostarczenie jej narzędzi i metod nauczania uwzględniających potrzeby ww. grup dzieci i młodzieży oraz wykorzystujących twórcze i aktywne sposoby pracy polegające, np. na pełnieniu przez nauczyciela roli mentora – przewodnika zapewniającego pomoc, udzielającego rad, zachęcającego do wsparcia i pomocy innym; ➤ Zwiększenie szans na lepszą przyszłość osobistą i zawodową tzw. „trudnej młodzieży” poprzez zastosowane metody proedukacyjne i pro zawodowe, oferujące wiele korzyści edukacyjno-psychologicznych, w tym ułatwienie wyboru dalszej drogi kształcenia i preferencji zawodowych w oparciu o potencjał i umiejętności; ➤ Podniesienie jakości oferty edukacyjnej i dostosowanie jej do potrzeb uczniów zdolnych, poprzez zastosowanie systemu diagnozowania i efektywnego wspierania ich uzdolnień w oparciu o tzw. zasadę „pull-out” (tj. „wyciągania” uczniów ze standardowego nurtu pracy dydaktycznej); ➤ Wyposażenie placówek zawodowego kształcenia specjalnego w narzędzia diagnostyczne i materiały metodyczne wspierające osoby niepełnosprawne umysłowo, również w procesie ich przejścia ze szkoły na rynek pracy, poprzez zastosowanie np. multimedialnych pomocy

		<p>dydaktycznych dostosowanych do potrzeb tej grupy osób;</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Zwiększenie możliwości edukacyjnych uczniów, którzy z różnych powodów mają trudności z uczęszczaniem na zajęcia (np. nauczanych indywidualnie ze względu na stan zdrowia, niepełnosprawnych), w celu podniesienia ich szans edukacyjnych, a co za tym idzie możliwości na rynku pracy, poprzez program nauczania w formie „zajęć na odległość” przy pomocy platformy edukacyjnej umożliwiającej zdalną pracę nauczycieli z uczniami; ➤ Podniesienie jakości oferty edukacyjnej i dostosowanie jej do potrzeb uczniów mających szczególne predyspozycje w zakresie matematyki, informatyki i fizyki, poprzez wczesną diagnozę ich uzdolnień oraz zastosowanie istniejących mechanizmów wspierania (np. stypendiów) i nowych, narzędzi (np. opieki merytorycznej pracownika naukowego); ➤ Dostarczenie poradniom psychologiczno-pedagogicznym oraz rodzicom, zajmującymi się dziećmi zagrożonymi deficytami rozwojowymi w wieku od 3 do 5 lat, metod i narzędzi dotyczących wczesnej interwencji profilaktyczno-terapeutycznej, w celu zwiększenia ich szansy na prawidłowy rozwój, poprzez zastosowanie zestawu narzędzi diagnostycznych i materiałów metodycznych dostosowanych do ich indywidualnych potrzeb; ➤ Dostarczenie placówkom opiekuńczo-wychowawczym, np. ośrodkom socjoterapii i zakładom poprawczym, metod/sposobów kształtujących u ich wychowanków motywację do podejmowania działań sprawczych ukierunkowanych na: zdobywanie wiedzy i umiejętności, podniesienie samooceny i kształtowanie pozytywnych cech, poprzez systemy szkoleń oraz modułowe programy zajęć edukacyjno-zawodowych; ➤ Zwiększenie oferty zajęć pozaszkolnych rozwijających w uczniach umiejętności kreatywnego i twórczego myślenia, poprzez zastosowanie między innymi programów obozów naukowych.
6.	Powiązania z innymi obszarami tematycznymi	<p>Wskazane powyższej, w odniesieniu do pojedynczych rozwiązań/grup rozwiązań. Informacje o narzędziach edukacyjnych uwzględniających specyficzne potrzeby uczniów znajdują Państwo także w bloku: „Innowacyjne metody nauczania uczniów, w obszarze: „Edukacja”.</p> <p>Opisy bloków tematycznych/rozwiązań, z którymi powiązane są narzędzia mieszczące się w niniejszym bloku tematycznym dostępne są pod adresem www. wskazanym w wierszu nr 7.</p>
7.	Szczegółowe informacje na	<p>Lista rozwiązań znajdujących się w bloku „Uczniowie o indywidualnych potrzebach edukacyjnych”</p>

	temat rozwiązań	poszczególnych	<p>jest załączona do niniejszego materiału.</p> <p>Ponadto na stronie internetowej KIW (www.kiw-pokl.org.pl) można znaleźć:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wersję elektroniczną opisów poszczególnych bloków tematycznych oraz załączonych do nich list rozwiązań - dostępne w zakładce „Upowszechnianie i włączanie”, - szczegółowe informacje na temat konkretnych rozwiązań innowacyjnych - dostępne w zakładce „Projekty i produkty” – „POKL” – „Wyszukiwarka projektów i produktów”.
8.	Chcę skorzystać z rozwiązania i co dalej?		<p>Narzędzia, które uzyskały pozytywną weryfikację są bezpłatnie udostępniane wszystkim zainteresowanym przez realizatorów projektów, instytucje finansujące projekt, a także Krajową Instytucję Wspomagającą. Rozwiązania gotowe do wdrożenia są dostępne na stronie internetowej www.kiw-pokl.org.pl. Informacje nt. rozwiązań, które są w trakcie wypracowywania są dostępne u podmiotów realizujących projekty.</p>
9.	Informacje na temat bloku tematycznego		<p>Kontakt w KIW</p> <p>Dariusz Pietrzyk</p> <p>Koordinator Krajowej Sieci Tematycznej w obszarze Edukacja i szkolnictwo wyższe</p> <p>Krajowa Instytucja Wspomagająca – Centrum Projektów Europejskich</p> <p>e-mail: dariusz.pietrzyk@cpe.gov.pl</p>

